

Maaeluministri 21. detsembri 2022. a määrus nr 68  
„Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise  
nõuded ning kohustuslikud majandamisnõuded“

Lisa 1  
(regionaal- ja põllumajandusministri .. 2026 määruse nr .. sõnastuses)

## KOHUSTUSLIKUD MAJANDAMISNÕUDED

<b>KM 1 Põhja- ja pinnavee kaitse</b>
<p>Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusaluses erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.</p> <p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ<sup>1</sup> artikli 11 lõike 3 punkt e, mis on seotud veevõtuga ja punkt h, mis on seotud fosfaatide hajureostusallikate kontrollimise suhtes kohaldatavate kohustuslike nõuetega.</p>
<p><b>Nõue 1:</b> veeseaduse § 187 punktid 1 ja 2.</p>
<p><b>Nõue 2:</b> veeseaduse § 161 lõiked 8 ja 9; maaeluministri 30. septembri 2019. a määrus nr 74 „Fosforitarbe klassid“.</p>
<p><b>Nõue 3:</b> veeseaduse § 151 lõige 2 ja § 154 lõike 5 punktid 1, 2 ja 6.</p> <p>Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.</p>
<p><b>Nõue 4:</b> veeseaduse § 155 lõige 1.</p> <p>Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.</p>
<p><b>Nõue 5:</b> veeseaduse § 119 punkt 3, § 158 lõige 2 ja § 168 lõike 3 punktid 1 ja 9.</p> <p>Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.</p>
<p><b>Nõue 6:</b> veeseaduse § 158 lõige 3, § 159 lõiked 1 ja 3–6 ning § 159 lõike 2 alusel antud korraldusest kinnipidamine.</p> <p>Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.</p>

<sup>1</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1–73).

**Nõue 7:**

veeseaduse § 160 lõiked 1 ja 2.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 8:**

veeseaduse § 163 lõiked 1–3.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 9:**

veeseaduse § 164 lõiked 1–7;

keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 5 lõiked 1–2.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 10:**

veeseaduse § 165 lõiked 1–5, § 166 lõiked 1–7, § 168 lõike 3 punkt 3;

keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 4.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 11:**

veeseaduse § 169 lõiked 2–5<sup>1</sup> ning § 170 lõige 1, lõike 2 punkt 1 ja lõige 4.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 12:**

veeseaduse § 171 lõige 1;

keskkonnaministri 1. oktoobri 2019. a määrus nr 46 „Põllumajandusloomade välitingimustes pidamisest lähtuva keskkonnariski vähendamise ja keskkonnaohu vältimise nõuded“.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**KM 2 Nitraadireostuse vältimine nitraaditundlikul alal (NTA-I)**

Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusaluses erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.

Nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ artiklid 4 ja 5.<sup>2</sup>

<sup>2</sup> Nõukogu direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1–8).

**Nõue 1:**

veeseaduse § 158 lõiked 3 ja 4.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 2:**

veeseaduse § 160 lõiked 1 ja 2.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 3:**

veeseaduse § 119 punkt 3, § 158 lõige 2 ja § 168 lõike 3 punktid 1 ja 9.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 4:**

veeseaduse § 161 lõiked 1 ja 7;

keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 9 lõiked 1–4;

keskkonnaministri 5. novembri 2021. a määruse nr 49 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ § 3 punktid 1 ja 3.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 5:**

veeseaduse § 151 lõige 2, § 154 lõike 5 punktid 1, 2 ja 6.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 6:**

veeseaduse § 155 lõige 1.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 7:**

veeseaduse § 159 lõiked 1 ja 3–6;

veeseaduse § 159 lõike 2 alusel antud korraldusest kinnipidamine.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 8:**

veeseaduse § 163 lõiked 1–3;

keskkonnaministri 5. novembri 2021. a määruse nr 49 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ § 3 punkt 2.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 9:**

veeseaduse § 164 lõiked 1–7;

keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 5 lõiked 1 ja 2.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 10:**

veeseaduse § 165 lõiked 1–5, § 166 lõiked 1–7, § 168 lõike 3 punkt 3;  
keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 4.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 11:**

keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määrus nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ §-d 6 ja 7.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 12:**

veeseaduse § 169 lõiked 2–5<sup>1</sup> ja § 170 lõige 1, lõike 2 punkt 1 ja lõige 4.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**Nõue 13:**

veeseaduse § 171 lõige 1;  
keskkonnaministri 1. oktoobri 2019. a määrus nr 46 „Põllumajandusloomade välitingimustes pidamisest lähtuva keskkonnariski vähendamise ja keskkonnaohu vältimise nõuded“.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

**KM 3 Loodusliku linnustiku kaitse  
ja  
KM 4 Looduslike elupaikade, loomastiku ja taimestiku kaitse**

Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusaluses erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ artikli 3 lõige 1, artikli 3 lõike 2 punkt b, artikli 4 lõiked 1, 2 ja 4.<sup>3</sup>

Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõiked 1 ja 2.<sup>4</sup>

**Nõue 1:**

looduskaitseaduse § 12 lõiked 1 ja 2;  
Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;  
keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

<sup>3</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7).

<sup>4</sup> Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7).

**Nõue 2:**

looduskaitseaduse § 31 lõige 2 punktid 1, 2, 4 ja 7;  
Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;  
keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

**Nõue 3:**

looduskaitseaduse § 33 lõige 1, § 32 lõige 2.

**Nõue 4.1:**

looduskaitseaduse § 30 lõike 2 punkt 1;  
Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;  
keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandustegevusega: väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine, rohumaade uuendamine, metsa majandamine, maaparandussüsteemi rajamine.

**Nõue 4.2:**

looduskaitseaduse § 30 lõike 2 punkt 2;  
Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;  
keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

Selgitus: nõue on seotud loodusvarade kasutamise piirangutega, millega võidakse kokku puutuda põllumajanduslikus tegevuses: metsa, maavara, maavaravaru, loodusliku kivimi, setendi kasutamine, pinnase teisaldamine.

**Nõue 5:**

looduskaitseaduse § 14 lõike 1 punkt 1 kaitseala, hoiuala ja püsielupaiga kohta.

**KM 5 Toidu- ja söödaohutus**

Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusaluses erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklid 14 ja 15, artikli 17 lõige 1 ning artiklid 18, 19 ja 20.<sup>5</sup>

**Nõue 1:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikkel 14;  
toiduseaduse § 12 lõige 1.

<sup>5</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 01.02.2002, lk 1–24).

**Nõue 2:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikkel 15;  
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EU) nr 767/2009 artikli 4 lõiked 1 ja 3, artikli 6 lõige 1;  
söödaseaduse § 4 lõige 4;  
põllumajandusministri 25. aprilli 2007. a määrus nr 66 „Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas“.

**Nõue 3:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 artikli 4 lõige 1 ning I lisa A-osa II jaotise lõiked 2 ja 3, lõike 4 punktid g, h ja j, lõike 5 punktid f ja h, lõige 6;  
veterinaarseadus § 2 lõige 4.

**Nõue 4:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 I lisa A-osa III jaotise lõige 7, lõike 8 punktid a, b, d ja e, lõike 9 punktid a ja c.

**Nõue 5:**

põllumajandusministri 15. juuni 2006. a määruse nr 71 „Toorpiima käitlemise hügieeninõuded“ § 2 lõiked 3 ja 4, § 4 lõiked 2 ja 3 ning § 5 lõiked 3, 6 ja 7.

**Nõue 6:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa X jao I peatüki lõige 1.

**Nõue 7:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 artikli 5 lõige 1, I lisa A-osa I peatüki lõike 4 punktid e ja g, III lisa III osa punktid 1 ja 2.

**Nõue 8:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 I lisa A-osa II peatüki lõike 2 punktid a, b ja e; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 18 lõiked 2 ja 3.

**Nõue 9:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 artikli 5 lõige 6.

**Nõue 10:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 artikkel 18.

**Nõue 11:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikkel 18;  
toiduseaduse § 23;  
komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 931/2011 artikkel 3.

**Nõue 12:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikkel 19;  
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikkel 15;  
toiduseaduse § 22 lõige 1 ja § 48 lõige 4.

**Nõue 13:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikkel 20;  
söödaseaduse § 4 lõige 7.

**KM 6 Hormoonide kasutamine loomakasvatuses**

Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusalusel erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.

Nõukogu direktiivi 96/22/EÜ artikli 3 punktid a, b, d ja e ning artiklid 4, 5 ja 7.<sup>6</sup>

**Nõue 1:**

põllumajandusministri 12. jaanuari 2009. a määruse nr 5 „Biostimulaatorite, hormoonpreparaatide ja muude ainete nimekiri, mille käitlemine põllumajandusloomadel kasutamise eesmärgil on keelatud, ning nimetatud ainete põllumajandusloomade raviks kasutamise erijuhud“ § 1; toiduseaduse § 22 lõige 4.

**Nõue 2:**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2019/6 artikkel 108; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/4 artikli 17 lõige 7.

**KM 7 ja KM 8 Taimekaitsevahendite kasutamine**

Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusalusel erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 55 esimene ja teine lause<sup>7</sup> ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ artikli 5 lõige 2 ja artikli 8 lõiked 1–5, artikkel 12 seoses piirangutega, mida kohaldatakse pestitsiidide kasutamise suhtes vee raamdirektiivi ja Natura 2000 võrgustikku käsitlevate õigusaktide põhjal kindlaks määratud kaitsealadel ning artikli 13 lõiked 1 ja 3, milles käsitletakse pestitsiidide käitlemist ja ladustamist ning pestitsiidijääkide töötlemist<sup>8</sup>.

**Nõue 1:**

taimekaitseaduse § 78 lõige 1; põllumajandusministri 29. novembri 2011. a määruse nr 90 „Taimkaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded“ § 4.

**Nõue 2:**

taimekaitseaduse § 79 lõiked 1 ja 6, § 78<sup>2</sup> lõige 1.

**Nõue 3:**

taimekaitseaduse § 87 lõige 1.

<sup>6</sup> Nõukogu direktiiv 96/22/EÜ, mis käsitleb teatavate hormonaalse või türostaatilise toimega ainete ja beetaagonistide kasutamise keelamist loomakasvatuses ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 81/602/EMÜ, 88/146/EMÜ ja 88/299/EMÜ (EÜT L 125, 23.05.1996, lk 3)

<sup>7</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

<sup>8</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71–86).

<p><b>Nõue 4:</b> taimekaitseseaduse § 84 lõiked 1, 1<sup>1</sup> ja 2; põllumajandusministri 20. aprilli 2006. a määrus nr 49 „Taimekaitseseadme kasutamise, puhastamise, hooldamise ning hoidmise ohutusnõuded“.</p>
<p><b>Nõue 5:</b> veeseaduse § 119 punkt 4, § 151 lõige 2, § 154 lõike 5 punkt 1, § 158 lõige 2 ja § 168 lõike 3 punkt 2.</p>
<p><b>Nõue 6:</b> taimekaitseseaduse § 78 lõige 8.</p>
<p><b>Nõue 7:</b> taimekaitseseaduse § 78 lõiked 5 ja 9; põllumajandusministri 29. novembri 2011. a määruse nr 90 „Taimekaitselahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded“ § 1.</p>
<p><b>KM 9 Vasikate pidamise miinimumnõuded</b></p>
<p>Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusaluses erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.</p> <p>Nõukogu direktiivi 2008/119/EÜ artiklid 3 ja 4.<sup>9</sup></p>
<p><b>Nõue 1:</b> põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 8 lõiked 1 ja 3.</p>
<p><b>Nõue 2:</b> põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 7, § 8 lõiked 2 ja 4.</p>
<p><b>Nõue 3:</b> põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 3 lõiked 1 ja 3.</p>
<p><b>Nõue 4:</b> põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 5 lõiked 3 ja 4.</p>
<p><b>Nõue 5:</b> põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 9 lõiked 2 ja 3, § 10 lõiked 1 ja 5.</p>
<p><b>KM 10 Sigade pidamise miinimumnõuded</b></p>

<sup>9</sup> Nõukogu direktiiv 2008/119/EÜ, milles sätestatakse vasikate kaitse miinimumnõuded (ELT L 10, 15.01.2009, lk 7–13).

Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusaluses erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.

Nõukogu direktiivi 2008/120/EÜ artiklid 3 ja 4.<sup>10</sup>

**Nõue 1:**

põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 4 lõiked 1–5.

**Nõue 2:**

põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 12 lõiked 2 ja 3.

**Nõue 3:**

põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 7 lõiked 1–6, § 14.

**Nõue 4:**

põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 8 lõiked 1 ja 4, § 16 lõige 6 ja § 9 lõige 1.

**Nõue 5:**

põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 6 lõiked 1 ja 2.

**Nõue 6:**

põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 7 lõige 8, § 18 lõiked 1 ja 2, § 19.

**KM 11 Põllumajandusloomade kaitse**

Kohaldatakse põllumajandusliku tegevuse suhtes põllumajandusmaal ning elurikkust soodustava tegevuse suhtes toetusaluses erametsas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika

<sup>10</sup> Nõukogu direktiiv 2008/120/EÜ, milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded (ELT L 47, 18.02.2009, lk 5–13).

strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 1–186) lisas 3 sätestatud ulatuses.

Nõukogu direktiivi 98/58/EÜ artikkel 4.<sup>11</sup>

**Nõue 1:**

loomakaitseaduse § 3 lõike 2 punkt 1;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 90 „Nõuded veise pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 16 lõiked 1–3 ja 5;  
põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 16 lõiked 1–4, § 17 lõiked 1 ja 2;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 12 lõiked 1–4;  
põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 9 lõige 1, § 10 lõiked 1, 2 ja 4;  
põllumajandusministri 19. juuni 2003. a määruse nr 59 „Nõuded kanade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ §-d 5 ja 8;  
põllumajandusministri 27. juuli 2010. a määruse nr 84 „Nõuded broilerite pidamise, selleks ettenähtud ruumi või ehitise ja broilerite pidamise koolituse kohta“ § 8;  
põllumajandusministri 6. septembri 2010. a määruse nr 88 „Nõuded karuslooma pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 13.

**Nõue 2.1:**

loomakaitseaduse § 3 lõike 2 punktid 3 ja 4 ning lõige 3.

**Nõue 2.2:**

loomakaitseaduse § 3 lõike 2 punkt 3 ja lõige 3;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 90 „Nõuded veise pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 3 lõiked 1–3;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 3 lõige 1 ja § 7 lõige 1;  
põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 10 lõige 1 ja § 11 lõige 1;  
põllumajandusministri 19. juuni 2003. a määruse nr 59 „Nõuded kanade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 3 lõige 3;  
põllumajandusministri 27. juuli 2010. a määruse nr 84 „Nõuded broilerite pidamise, selleks ettenähtud ruumi või ehitise ja broilerite pidamise koolituse kohta“ § 5 lõige 1;  
põllumajandusministri 6. septembri 2010. a määruse nr 88 „Nõuded karuslooma pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 5 lõige 1;  
põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 5 lõiked 1 ja 2.

**Nõue 2.3:**

loomakaitseaduse § 3 lõike 2 punkt 3;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 90 „Nõuded veise pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 7 lõiked 1 ja 3;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 6 lõiked 1 ja 3;

<sup>11</sup> Nõukogu direktiiv 98/58/EÜ põllumajandusloomade kaitse kohta (EÜT L 221, 08.08.1998, lk 23).

põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 2 lõige 2 ja § 6;  
põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 10 lõige 5, § 13 lõiked 1 ja 2;  
põllumajandusministri 27. juuli 2010. a määruse nr 84 „Nõuded broilerite pidamise, selleks ettenähtud ruumi või ehitise ja broilerite pidamise koolituse kohta“ § 6;  
põllumajandusministri 19. juuni 2003. a määruse nr 59 „Nõuded kanade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 3 lõige 6 ja § 4 lõiked 1, 3 ja 4;  
põllumajandusministri 6. septembri 2010. a määruse nr 88 „Nõuded karuslooma pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 7 lõiked 1 ja 3.

#### **Nõue 2.4:**

loomakaitseaduse § 3 lõike 2 punkt 4;  
põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 15 lõiked 1 ja 2;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 90 „Nõuded veise pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 15;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 7 lõige 5, § 11 lõiked 3, 4 ja 5;  
põllumajandusministri 19. juuni 2003. a määruse nr 59 „Nõuded kanade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 9;  
põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 2<sup>1</sup>;  
põllumajandusministri 6. septembri 2010. a määruse nr 88 „Nõuded karuslooma pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 5 lõiked 2 ja 5.

#### **Nõue 3:**

loomakaitseaduse § 3 lõike 2 punkt 2, lõiked 3<sup>1</sup> ja 3<sup>2</sup>;  
põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ §-d 4 ja 11;  
põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ §-d 3 ja 5;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 90 „Nõuded veise pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 1 ja § 2 lõiked 1 ja 4;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 1 ja § 2 lõiked 1 ja 4;  
põllumajandusministri 19. juuni 2003. a määruse nr 59 „Nõuded kanade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 6 ja § 7 lõiked 1 ja 2;  
põllumajandusministri 27. juuli 2010. a määruse nr 84 „Nõuded broilerite pidamise, selleks ettenähtud ruumi või ehitise ja broilerite pidamise koolituse kohta“ § 2 ja § 4 lõiked 1 ja 3;  
põllumajandusministri 6. septembri 2010. a määruse nr 88 „Nõuded karuslooma pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 2 ja § 3 lõiked 1 ja 3.

#### **Nõue 4:**

loomakaitseaduse § 3 lõige 3<sup>3</sup>;  
põllumajandusministri 23. oktoobri 2002. a määruse nr 78 „Nõuded vasikate pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 2 lõige 3;  
põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 90 „Nõuded veise pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 4 lõiked 1, 3 ja 4 ning § 7 lõige 4;

põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruse nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ § 11 lõige 2;

põllumajandusministri 27. augusti 2009. a määruse nr 91 „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 4 lõige 1, § 6 lõige 4;

põllumajandusministri 19. juuni 2003. a määruse nr 59 „Nõuded kanade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumile või ehitisele“ § 4 lõige 2;

põllumajandusministri 27. juuli 2010. a määruse nr 84 „Nõuded broilerite pidamise, selleks ettenähtud ruumi või ehitise ja broilerite pidamise koolituse kohta“ § 7 lõige 2;

põllumajandusministri 6. septembri 2010. a määruse nr 88 „Nõuded karuslooma pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta“ § 6 lõiked 3 ja 4 ning § 7 lõige 2.

**Nõue 5:**

loomakaitseseaduse § 4 lõige 1, § 9 lõiked 1 ja 2.